

Komitet Standardów Rachunkowości zajął się połączeniami

I. Koncepcja jednostki sprawozdawczej jako uczestnika rynku

Resort finansów udostępnił projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia. Przygotowując projekt stanowiska Komitet uznał, że właściwą perspektywą ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań w kontekście rozliczania połączeń jednostek jest perspektywa jednostki przejmującej. W celu dostosowania tego podejścia w możliwie jak największym stopniu do bieżącego rozumienia wartości godziwej (m.in. w standardach międzynarodowych) zaproponowano, aby przyjąć w stanowisku koncepcję jednostki sprawozdawczej (przejmującej) jako uczestnika rynku. Równocześnie podkreślono, że w pewnych okolicznościach przyjęta w stanowisku perspektywa jednostki przejmującej jako uczestnika rynku może powodować różnice w wycenie niektórych pozycji bilansowych w porównaniu z wymaganiami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

II. Stanowisko do stosowania tylko przy połączeniach jednostek gospodarczych

Już na wstępie Komitet podkreślił, że stanowisko opracowano w zakresie wyceny aktywów i zobowiązań w wartości godziwej w ramach rozliczania połączeń jednostek gospodarczych metodą nabycia, o której mowa w art. 44b ustawy. W związku z tym zastosowanie szczegółowych rozwiązań przedstawionych w stanowisku, dotyczących ustalania wartości godziwej określonych pozycji aktywów i zobowiązań dla innych celów (np. wyceny bilansowej inwestycji lub lokat w nieruchomości, początkowego ujęcia pozyskanych bezpłatnie zapasów rzeczowych lub nabytych składników aktywów niepieniężnych w transakcjach zamiany) może być nieuzasadnione.

III. Wyjaśnienia do stosowania we wszystkich rodzajach nabycia

Metoda nabycia jest stosowana w rozliczaniu łączenia się spółek handlowych. Stosowana jest również w odniesieniu do rozliczania nabycia przez jednostkę zorganizowanej części innej jednostki (części lub całego jej przedsiębiorstwa), a także w rozliczaniu łączenia się innych jednostek niż spółki oraz rozliczania powstającej relacji podporządkowania dla potrzeb stosowania metody praw własności i sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Zastosowanie metody nabycia jest również uzasadnione w przypadku przyjęcia wyceny udziałów w jednostkach podporządkowanych, zaliczonych do aktywów trwałych, według metody praw własności w sprawozdaniu finansowym znaczącego inwestora, jednostki dominującej lub wspólnika jednostki współzależnej. Stanowisko Komitetu odnosi się do wszystkich przypadków, dla których stosowanie metody nabycia, w tym ustalanie wartości godziwej aktywów i zobowiązań odnośnych jednostek, ich przedsiębiorstw lub zorganizowanych ich części, ma uzasadnienie (zastosowanie).

Ministerstwo Finansów opublikowało projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia. Projekt trafił do publicznej dyskusji.

IV. Cztery metody ustalania wartości godziwej

W stanowisku Komitet poświęcił wiele miejsca opisaniu zasad ustalania wartości godziwej. Podkreślono m.in. że jednostka ustalając wartość godziwą stosuje metodę, technikę lub parametr wyceny, jeżeli posiada możliwości jej zastosowania i wiarygodne informacje niezbędne do jej zastosowania oraz rezultat jej zastosowania spełnia uwarunkowania definicyjne. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie metody, techniki lub parametru wyceny ze względu na brak wiarygodnych danych wejściowych lub metoda, technika lub parametr wyceny jest nieadekwatny do wyceny danej pozycji bilansowej ze względu na jej odmienny charakter, to jednostka powinna rozważyć zastosowanie innej metody, techniki lub parametru wyceny (alternatywną metodę, technikę lub parametr wyceny). Do podstawowych metod (sposobów) ustalania wartości godziwej należą podejścia w zakresie wyceny: podejście porównawcze (rynkowe), podejście dochodowe, podejście kosztowe, podejście mieszane.

V. Podejście porównawcze (rynkowe) - dane pozyskane z rynku

Podejście porównawcze (rynkowe) obejmuje metody określania wartości godziwej wykorzystujące informacje o cenach, kwotowaniach lub inne odpowiednie informacje (np. stopy procentowe, narzut ryzyka, współczynniki takie jak cena do zysku itp.) wynikające z transakcji lub ofert rynkowych dotyczących identycznych lub podobnych (tj. porównywalnych) aktywów, zobowiązań, bądź grupy aktywów i zobowiązań. Jeżeli składnik podlegający wycenie jest przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, za najbardziej wiarygodne oszacowanie wartości godziwej w podejściu porównawczym uznaje się wartość rynkową z dnia wyceny reprezentowaną przez ceny transakcyjne.

VI. Podejście dochodowe - wartość zdyskontowana, czyli bieżąca

Podejście dochodowe obejmuje metody określania wartości godziwej, które przyjmują za podstawę: korzyści ekonomiczne możliwe do zrealizowania z wykorzystania lub posiadania danego składnika aktywów (lub grupy aktywów) i ewentualnie jego późniejszej sprzedaży, lub korzyści ekonomiczne konieczne do zaangażowania w celu rozliczenia zobowiązania. W podejściu dochodowym wartość godziwa zrównana jest zazwyczaj z wartością bieżącą (tj. wartością zdyskontowaną) przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wycenianą pozycją. Rozwiązanie to zakłada, że kwota z wymiany (cena transakcyjna) uzależniona jest od wysokości korzyści ekonomicznych, jakie możliwe są do wygenerowania z przedmiotu wyceny (odpowiednio konieczne do poniesienia w celu rozliczenia zobowiązania).

VII. Podejście kosztowe - koszty konieczne do zastąpienia zdolności użytkowej

Podejście kosztowe obejmuje metody określania wartości godziwej, które zrównują ją z kwotą odzwierciedlającą wymagane obecnie koszty konieczne do poniesienia w celu zastąpienia zdolności użytkowej i przydatności ekonomicznej danego składnika lub grupy aktywów, z uwzględnieniem jego (ich) bieżącego stanu i lokalizacji, a w szczególności zużycia fizycznego, ekonomicznego, funkcjonalnego, prawnego i technologicznego oraz powiązanych z nimi obciążeń. Ustalenie wartości godziwej zgodnie z podejściem kosztowym zakłada, że hipotetyczny uczestnik rynku nie ustaliłby ceny wymiany na poziomie wyższym niż koszt pozyskania składnika cechującego się identyczną zdolnością użytkową i przydatnością ekonomiczną jak składnik wyceniany.

VIII. Podejście mieszane - połączenie elementów różnych metod

Podejście mieszane obejmuje metody określania wartości godziwej, które uwzględniają różne elementy przedstawionych powyżej podejść. Przykładowo, podejście porównawcze może być zestawione z podejściem kosztowym w celu ustalania wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych, dla którego dostępne są ceny transakcyjne identycznych, lecz nowych składników i które korygowane są o koszty związane z dostosowaniem składnika do bieżącego stanu i lokalizacji, a następnie o aktualne zużycie. Podobnie, w metodzie dochodowej ustalenie wartości zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto może wymagać oszacowania wartości końcowej składnika na podstawie porównywalnych cen rynkowych takich pozycji.

EDYTA KALIŃSKA
Regionalny Partner
Zarządzający
w Dziale Rewizji
Finansowej BDO
Region Zachód
tel.: +48 61 622 57 00
Edyta.Kalinska@bdo.pl

Niniejszy materiał
nie stanowi
wyczerpującej
informacji,
ani nie stanowi opinii.
Przed podjęciem
jakichkolwiek decyzji
prosimy o zasięgnięcie
szczegółowej porady.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2022 rok:

- I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich Rzeczypospolitej i Parkietu za 2022 rok:
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)
- Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)
- Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (VI miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl

BDO